

Erdélyben írták rólunk

Himnusz-emlékmű Budakeszin

Internetes keresőn rákattintottam a szókapcsolatra, s a világháló 580 000 magyar nyelvű találatot jelzett. Nem kevés. Ezek közül néhány tucatot el is olvastam, de Székelyföld felé közelítve meg kell állapítanom, hogy kulturális intézményeink vagy nem tudják kellőképpen modern kommunikációs eszközökkel adminisztrálni a saját rendezvényeiket, vagy szűkében vagyunk ezeknek. A szomszédos Hargita megyéhez – Csíkszeredához – képest, amelynek rendezvénykalkulációjáról oldalakon keresztül olvashattunk, mi, háromszékiek elég gyatrán nézünk ki.

A Kárpát-medence összességében mégis csak több százszoros rendezvénytömegéről van szó. Igaz, hogy ez több mint másfél évtized termése – a Magyar Kultúra Napját 1989 óta ünnepeljük.

Persze sok a rutinrendezvény. Ezeket kiszűrve nekem például a Budakeszin felállítandó Himnusz-emlékmű keltette fel leginkább az érdeklődése-

Kölcsey Ferenc Himnusz című versének születésnapján tartjuk Erdélyben is a Magyar Kultúra Napját. Manapság már sok mindennek, többnyire banális dolgoknak is „napjuk” van, ami értékvesztéssel, devalválódással jár az olyan „napok” esetében is, amelyeket nagybetűsen kell írunk.

Ilyen a Himnusz, és ilyennek kellene lennie a Magyar Kultúra Napjának is.

met, amelynek alapkövét a múlt év december 4-én helyezték el, a milliók által Nemzeti Gyásznapnak is tartott december 5., a kettős állampolgárságra kimonodott NEM évfordulójának előestéjén.

Ennek a budakeszi cselekedetnek üzenetértéke és tétje is volt – van. Időben meghosszabbítja, és cselekedtetés-sorhoz illeszti a Magyar Kultúra Napját. A Himnusz-emlékmű felállítása országos és kárpát-medencei ügy, de az alkotás ötletét a szórványban élő magyarság is lelkesedéssel fogadta.

V. Majzik Mária művésznő Himnusz-emlékműve Kölcsey Ferenc és Erkel Ferenc nagy művét, a magyar kultúra és lélek

essenciáját páratlan egységbe emeli, ami történelmi beágyazottságában is konkrét és valóságos. Kölcsey és Himnusz minden korok minden magyarjának szellemi tulajdona, énjének, magyar voltának kifejezője. Erkel Ferencről, a magyar nemzeti opera megteremtőjéről, a Himnusz megzenésítőjéről ugyanez mondható, aki Budakeszin is élt, s akinek nevét a Budai hegyes kedves városának művelődési központja ma is viseli. V. Majzik Mária művésznő szellemi-lelki kötődése is indokolja, hogy Budakeszi egyik terére kerüljön a Himnusz-emlékmű.

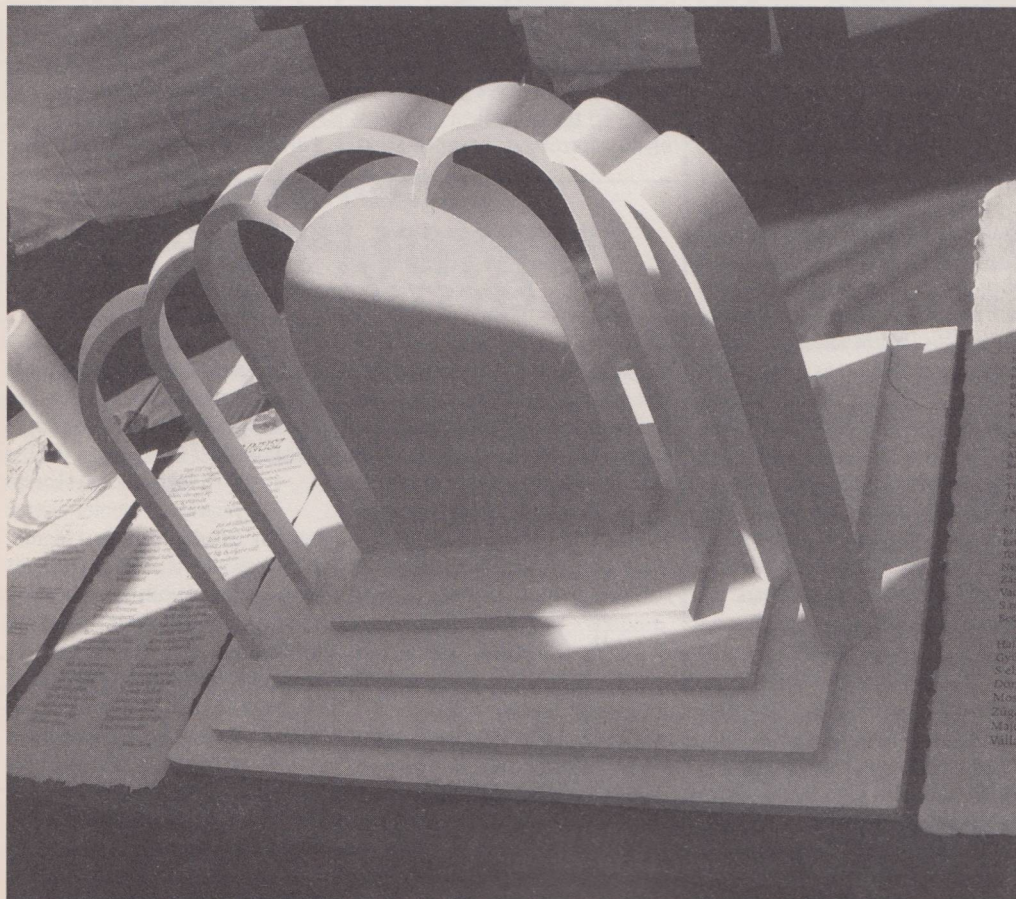
A Himnusz térkompozíció központjában stilizált Istenalak áll, a férfialak arca kidolgo-

zott, körülötte sugarakban olvasható a Himnusz teljes szövege. A verssorok, mint kitárt szárny, vagy kezek veszik körül a központi Isten-alakot. A dicsfény fölött a „Himnusz” szó rovásírásos felirata látható. A Himnusz-imádság hármashalmos áll, a középsőn 63 rovátka jelzi a történelmi Magyarország vármegyéit, amelyből 33 a Trianon után megmaradt megyét keresztel jelöli. „Igyekeztem elkerülni – vallja a művésznő –, hogy direkt módon, »szábarágósan« fejezzem ki a Himnusz tartalmát, végül is ez az alkotás nem illusztráció, hanem az az alkotás, amely a nemzeti imádságunk által bennem megfogalmazódott, ami általa belőlem kiszakadt, ezért finoman, jelzésszerűen alkalmaztam különböző meghatározó népi és szakrális szimbólumokat. (...) A két szélső boltív tartóoszlopára ősi, székely örömtívum lesz vésve, tehát mintegy örök állnak fel a Himnusz, a magyarság védelmére.”

„V. Majzik Mária alkotásai, kompozíciói rendkívül gazdag gondolat- és érzésvilágot mutatnak, tökéletes egységek” – jellemzi a művésznőt az emlékművet bemutató katalógus szerzője.

A Himnusz születésnapján – 1823. január 22. – úgy szólunk V. Majzik Mária Himnusz-emlékművéről, mint ami a Magyar Kultúra (minden) Napjának gondolati és érzelmi üzenetét hordozza és sugározza minden magyarok bensőjéből minden magyarok felé, s azt a mindennapi gondolatot-gondot is eszünkbe juttatja, hogy igencsak ránk férne immár néhány víg esztendő, mert eléggé megbűnhődte már e nép a múltat, s a jelent is.

Sylvester Lajos

Sylvester Lajos

(Alsócsernáton, 1934–)

Színházigazgató, drámaíró, neves publicista. A kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem magyar nyelv- és irodalom szakát végezte. 1974-től 1985-ig a sepsiszentgyörgyi m. Állami Színház ig.-ja.